

Aniela Piorunowa

O wydawnictwach Instytutu Badań Literackich

Biuletyn Polonistyczny 21/2 (68), 8-13

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

² A. Piorunowa, C. Gajkowska, Wydawnictwa Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk 1948-1978, Warszawa 1978.

³ Zob. niżej, s. 14, "Doktoraty i habilitacje w IBL".

⁴ Zob. niżej, s. 24, "Konferencje naukowe historyczno- i teoretycznoliterackie IBL".

⁵ Zob. niżej, s. 64, "Kontakty zagraniczne IBL".

Dyrekcja
Instytutu Badań Literackich

O WYDAWNICTWACH INSTYTUTU BADAŃ LITERACKICH

Typ działalności Instytutu Badań Literackich decyduje o tym, że dokumentacją jego osiągnięć naukowych, formą, w jakiej te osiągnięcia są przede wszystkim podawane do wiadomości zainteresowanych, są wydawnictwa. Stąd tak ważna była zawsze dla Instytutu sprawa terminowego publikowania prac będących efektem realizacji jego planu naukowo-badawczego – zarówno prac indywidualnych, o charakterze monograficznym, jak zbiorowych, przynoszących wyniki imprez kompleksowych. Wobec bardzo dynamicznego wzrostu produkcji naukowej pracowników IBL, przekraczającej z reguły limity wydawnicze ustalane dla Instytutu, charakterystyczne stało się zjawisko publikowania części jego prac poza oficjalnym planem PAN, a to poprzez przekazywanie ich do realizacji różnym oficynom wydawniczym, które ogłaszają je w planie własnym, czasem z nadrukiem "Z prac Instytutu Badań Literackich", czasem nawet bez tego nadruku, co nie zmienia oczywiście faktu, że publikacje te stanowią niewątpliwy dorobek naszej placówki¹.

Przedstawiając w niniejszym zeszycie "Biuletynu" osiągnięcia IBL w okresie trzydziestu lat jego istnienia, nie można więc było pominąć obszernej informacji i o tym integralnym dziale prac, przy czym – ze względu na techniczną niemożliwość (brak miejsca!) wymienienia tu tytułów wszystkich pozycji wydawniczych, jakie wyszły spod piór pracowni-

ków IBL lub których powstaniu IBL w jakiś sposób patronował - musimy się ograniczyć do omówień zbiorczych i do zestawień liczbowych, odsyłając tych, którzy szczególnie interesują się zagadnieniem, do publikacji specjalnych².

*

Wydawnictwa Instytutu Badań Literackich można podzielić na:

1) Seryjne - ukazujące się w ramach serii wydawniczych. 2) Pozaseryjne, a wśród nich: a) monotematyczne, ale złożone z większej liczby tomów składających się na całość określonego zamierzenia edytorskiego (o limitowanej z góry wyczerpaniem tematu objętości, jak np. "Bibliografia literatury polskiej »Nowy Korbut«" czy "Listy zebrane" Elizy Orzeszkowej) lub też o nie określonym limicie (jak np. ukazująca się regularnie co rok "Polska bibliografia literacka"); b) monograficzne. 3) Czasopisma.

Dane liczbowe uwzględniają stan na dzień 28 lutego 1978 r.

*

1. Wydawnictwa seryjne³

- KSIĄŻKA W DAWNEJ KULTURZE POLSKIEJ. Ossolineum. Ukazuje się od r. 1948. Ogłoszono 17 tomów, o łącznej objętości 395, 57 ark. wyd. + 55,75 ark. druk.⁴

- STUDIA HISTORYCZNLITERACKIE. Ossolineum. Ukazywały się w latach 1950-1959. Ogłoszono 31 tomów o łącznej objętości 278,26 ark. wyd. + 178,25 ark. druk.

- MATERIAŁY DO DZIEJÓW POSTĘPOWEJ PUBLICYSTYKI. Ossolineum. Ukazywały się w latach 1952-1955. Ogłoszono 4 tomy o łącznej objętości 38,08 ark. wyd. + 12,00 ark. druk.

- MATERIAŁY BIBLIOGRAFICZNE. Ossolineum. Ukazywały się w latach 1953-1959. Ogłoszono 7 tomów o łącznej objętości 160,48 ark. wyd.

- BIBLIOTEKA PISARZÓW POLSKICH. Ossolineum. Ukazuje się od r. 1953. Ogłoszono 24 tomy o łącznej objętości 1052,88 ark. wyd.

- STUDIA STAROPOLSKIE. Ossolineum. Ukazują się od r. 1953. Ogłoszono 46 tomów o łącznej objętości 876,45 ark. wyd.

- STUDIA NAD POLSKĄ LITERATURĄ WSPÓŁCZESNĄ. PIW. Ukazywały się w r. 1955. Ogłoszono 6 tomów o łącznej objętości 25,00 ark. wyd.

- TEATR POLSKIEGO OŚWIECENIA. PIW. Ukazywał się w latach 1955-1966. Ogłoszono 10 tomów o łącznej objętości 176,15 ark. wyd.

- ARCHIWUM LITERACKIE. Ossolineum. Ukazuje się od r. 1956. Ogłoszono 21 tomów o łącznej objętości 590,80 ark. wyd.

- POLONIA TYPOGRAPHICA SAECULI SEDECIMI. Ossolineum. Ukazuje się od r. 1959. Ogłoszono 10 zeszytów o łącznej objętości 96,45 ark. wyd.

- HISTORIA I TEORIA LITERATURY. STUDIA (obecnie: HISTORIA LITERATURY. STUDIA). PIW. Ukazuje się od r. 1960. Ogłoszono 45 tomów o łącznej objętości 861,35 ark. wyd.

- Z DZIEJÓW FORM ARTYSTYCZNYCH W LITERATURZE POLSKIEJ. Ossolineum. Ukazuje się od r. 1963. Ogłoszono 48 tomów o łącznej objętości 779,10 ark. wyd.

- STUDIA Z OKRESU OŚWIECENIA. Ossolineum. Ukazują się od r. 1964. Ogłoszono 14 tomów o łącznej objętości 299,35 ark. wyd.

2. Wydawnictwa pozaseryjne

a) Monotematyczne

- KULTURA OKRESU POZYTYWIZMU. KiW. Ukazywała się w latach 1949-1950. Ogłoszono 2 tomy o łącznej objętości 34,00 ark. druk.

- B. PRUS: KRONIKI. PIW. Ukazywały się w latach 1953-1970. Ogłoszono 20 tomów o łącznej objętości 726,75 ark. wyd.

- S. ŻEROMSKI: DZIENNIKI. I-III. "Czytelnik". Ukazywały się w latach 1953-1956. Ogłoszono 3 tomy o łącznej objętości 139,00 ark. wyd.

- E. ORZESZKOWA: LISTY ZEBRANE. Ossolineum. Ukazują się od r. 1954. Ogłoszono 8 tomów o łącznej objętości 339,30 ark. wyd.

- POLSKA BIBLIOGRAFIA LITERACKA, Ossolineum. Ukazuje się

od r. 1954 (od r. 1962 - PWN). Ogłoszono 23 tomy o łącznej objętości 2292,20 ark. wyd.

- POETYKA. ZARYS. ENCYKLOPEDYCZNY. Ossolineum. Ukazuje się od r. 1956. Ogłoszono 18 tomów o łącznej objętości 222,50 ark. wyd.

- SŁOWNIK POLSZCZYZNY XVI WIEKU. Ossolineum. Ukazuje się od r. 1956. Ogłoszono 11 tomów o łącznej objętości 1066,10 ark. wyd.

- KRONIKA ŻYCIA I TWÓRCZOŚCI ADAMA MICKIEWICZA. PIW. Ukazuje się od r. 1957. Ogłoszono 5 tomów o łącznej objętości 227,00 ark. wyd.

- G. ZAPOLSKA: PUBLICYSTYKA. Cz. I-III. Ossolineum. Ukazywała się w latach 1958-1962. Ogłoszono 3 tomy o łącznej objętości 85,35 ark. wyd.

- DRAMATY STAROPOLSKIE. ANTOLOGIA. PIW. Ukazywały się w latach 1959-1963. Ogłoszono 6 tomów o łącznej objętości 144,80 ark. wyd.

- G. ZAPOLSKA: DRAMATY. Ossolineum. Ukazywały się w latach 1960-1961. Ogłoszono 2 tomy o łącznej objętości 60,25 ark. wyd.

- Z. KLEMENSIEWICZ: HISTORIA JĘZYKA POLSKIEGO. Cz. I-III. PWN. Ukazywała się w latach 1961-1972. Ogłoszono 3 tomy o łącznej objętości 77,00 ark. wyd.

- ŚREDNIOWIECZE. STUDIA O KULTURZE. PWN. Ukazywały się w latach 1961-1969. Ogłoszono 4 tomy o łącznej objętości 104,50 ark. wyd.

- SŁOWNIK JĘZYKA ADAMA MICKIEWICZA. Ossolineum. Ukazuje się od r. 1962. Ogłoszono 9 tomów⁵ o łącznej objętości 1048,00 ark. wyd.

- BIBLIOGRAFIA LITERATURY POLSKIEJ "NOWY KORBUT". PIW. Ukazuje się od r. 1963. Ogłoszono 17 tomów o łącznej objętości 1205,58 ark. wyd.

- OBRAZ LITERATURY POLSKIEJ XIX i XX WIEKU. PWN, od r. 1973 WL. Ukazuje się od r. 1965. Ogłoszono 9 tomów o łącznej objętości 613,05 ark. wyd.

- A. MICKIEWICZ: DZIEŁA WSZYSTKIE. Ossolineum. Ukazują się od r. 1969. Ogłoszono 3 tomy o łącznej objętości 75,25 ark. wyd.

- M. KONOPNICKA: KORESPONDENCJA. Ossolineum. Ukazuje się od r. 1971. Ogłoszono 4 tomy o łącznej objętości 87,30 ark. wyd.

- HISTORIA LITERATURY POLSKIEJ. /Podręcznik/. PWN. Ukazuje się od r. 1972. Ogłoszono 4 tomy o łącznej objętości: w wyd. 1 - 159,50 ark. wyd., w wyd. 2 - 129,25 ark. wyd.

b) Monograficzne

W okresie 1949 - 1 marca 1978 ukazało się 169 pozycji o łącznej objętości 4297,56 ark. wyd. i 246,74 ark. druk.

3. Czasopisma

- "PAMIĘTNIK LITERACKI". Założony w r. 1902, ukazuje się od r. 1950 jako kwartalnik IBL. Od tego czasu ogłoszono 109 zeszytów.

- "BIULETYN POLONISTYCZNY". Ukazuje się od r. 1958 (początkowo 3 x rocznie, od r. 1972 - jako kwartalnik). Ogłoszono 66 zeszytów.

- "ROCZNIK HISTORII CZASOPIŚMIENICTWA POLSKIEGO" (od r. 1977 - "KWARTALNIK HISTORII PRASY POLSKIEJ"). Założony w r. 1962, ukazuje się od r. 1970 jako czasopismo IBL. Od tego czasu ogłoszono 24 zeszyty.

- "TEKSTY" (dwumiesięcznik). Wydawnictwo wspólne z Komitetem Nauk o Literaturze Polskiej PAN. Ukazują się od r. 1972. Ogłoszono 31 zeszytów.

*

W okresie 1948 - luty 1978 Instytut Badań Literackich powołał - w różnych okresach - do życia 13 serii wydawniczych⁶, z których obecnie istnieje 8, oraz zainicjował edycję 19 monumentalnych publikacji monotematycznych o charakterze podręcznikowym, materiałowym, bibliograficznym itp.

Łącznie w okresie trzydziestolecia w planie wydawniczym Instytutu Badań Literackich ogłoszono 623 tytuły książkowe o łącznej objętości 19 242,36 ark. wyd. i 505,68 ark. druk.

Liczby te - podkreślić należy raz jeszcze - obejmują wyłącznie publikacje zwarte ogłoszone w planie wydawniczym Polskiej Akademii

Nauk. Nie uwzględniają prac przygotowanych przez IBL, a zrealizowanych wydawniczo - na zlecenie Instytutu - przez różne oficyny bądź umieszczone w ich planie własnym. Nie uwzględniają również wydanych poza planem PAN książek autorstwa pracowników Instytutu bądź przy ich współudziale przygotowanych.

A dopiero uwzględnienie tych tytułów dałoby pełną orientację zarówno co do objętości, jak co do zakresu i tematyki działalności wydawniczej Instytutu Badań Literackich.

¹ Publikowanie prac Instytutu poza planem PAN staje się w ostatnich latach coraz częstsze. Pozostaje to w związku m.in. z uchwałą nr 236 Rady Ministrów z dnia 12 X 1973 r., powołującą w budżecie Ministerstwa Kultury i Sztuki fundusz rezerwowy na dofinansowywanie m.in. deficytowych publikacji naukowych.

² Zob. Wydawnictwa Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk 1948-1973. Oprac. A. Piorunowa przy współudziale C. Gajkowskiej, Warszawa 1973; A. Piorunowa, C. Gajkowska, Wydawnictwa Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk 1948-1978, Warszawa 1978.

³ Wydawnictwa seryjne i pozaseryjne - ciągle podano w układzie chronologicznym, według dat ukazywania się pierwszych pozycji danej inicjatywy edytorskiej.

⁴ Do r. 1952 objętość obliczano - na ogół - w arkuszach drukarskich; stąd w tomach ukazujących się w tym okresie podajemy liczbę ark. druk.

⁵ Tomy I-VIII "Słownika" ukazały się z nadrukiem: Polska Akademia Nauk, tom IX - z nadrukiem: Instytut Badań Literackich.

⁶ W roku 1975 została powołana seria LITERATURA I WSPÓŁCZESNOŚĆ (realizator: "Czytelnik"), zaś w roku 1977 - seria LITERARY STUDIES IN POLAND (realizator: Ossolineum), których pierwsze pozycje ukazały się w latach 1978-1979.

Mgr Aniela Piorunowa